

Đánh giá nguồn lực và cơ cấu bệnh tật tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

ASSESSING THE RESOURCES AND DISEASE PATTERN AT THANH HOA HOSPITAL OF TRADITIONAL MEDICINE AND PHARMACY

Mai Nam¹, Đoàn Quang Huy²

¹Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

²Học viện Y - Dược học cổ truyền Việt Nam

TÓM TẮT

Mục tiêu: Đánh giá nguồn nhân lực, trang thiết bị và cơ sở vật chất tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa năm 2022; Mô tả đặc điểm cơ cấu bệnh tật của người bệnh đến và điều trị tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa từ năm 2017 đến năm 2021.

Đối tượng và phương pháp: Nghiên cứu mô tả cắt ngang. Đối tượng: cán bộ, viên chức hợp đồng lao động, trang thiết bị và cơ sở vật chất tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa; Hồ sơ bệnh án điều trị ngoại trú và nội trú tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa từ năm 2017 đến năm 2021.

Kết quả: Tỷ lệ cán bộ có trình độ sau đại học chiếm 17,4%, tỷ lệ cán bộ có trình độ đại học chiếm 25,9%, Cán bộ có trình độ cao đẳng, trung cấp chiếm tỷ lệ 55,2%. Tỷ lệ cán bộ có thâm niên 10 - 15 năm chiếm tỷ lệ 21,9%, tỷ lệ lao động từ 15 năm trở lên 34,3%. Tỷ lệ lao động biên chế cao với 95,5%, tỷ lệ lao động hợp đồng chiếm 4,5%. Bệnh viện được trang bị tương đối đầy đủ các trang thiết bị, tuy nhiên chưa có nhiều các trang thiết bị kỹ thuật cao. Số lượng bệnh nhân điều trị ngoại trú hàng năm tại bệnh viện tương đối ít dưới 20 bệnh nhân/năm. Tỷ lệ bệnh nhân ở độ tuổi từ 60-79 chiếm tỷ lệ cao nhất với trên 50% qua các năm. Tỷ lệ bệnh nhân dưới 30 tuổi chiếm tỷ lệ rất ít qua các năm khoảng dưới 3%. Đối tượng bệnh nhân điều trị nội trú có nơi cư trú tại nông thôn chiếm tỷ lệ cao hơn. Thoái hóa đa khớp là bệnh chiếm tỷ lệ cao nhất qua các năm, các mặt bệnh khác như liệt nửa người, đau lưng, cũng chiếm tỷ lệ cao. Tỷ lệ khởi, đỡ bệnh luôn chiếm tỷ lệ rất cao qua các năm lên đến trên 95%. Chưa có trường hợp tử vong nào trong các năm từ 2017 đến 2021 tại bệnh viện. Tỷ lệ chuyển tuyến khám chữa bệnh luôn ở mức rất thấp từ 0-1,8% qua các năm.

Kết luận: Cán bộ có trình độ cao đẳng, trung cấp chiếm tỷ lệ cao nhất. Phần lớn là bệnh nhân điều trị nội trú với tỷ lệ bệnh cơ xương khớp và mô liên kết chiếm tỷ lệ cao nhất. Bệnh viện khá đủ trang thiết bị nhưng chưa có nhiều trang thiết bị kỹ thuật cao.

Từ khóa: Nguồn nhân lực, trang thiết bị y tế, cơ cấu bệnh tật.

SUMMARY

Objectives: Evaluate the human resources and equipments at Thanh Hoa Hospital of Traditional Medicine and Pharmacy in 2022; Describe the disease pattern characteristics of the patients who came for examination and treatment at Thanh Hoa Hospital of Traditional Medicine and Pharmacy from 2017 to 2021.

Subjects and methods: A cross-sectional descriptive study. Subjects: hospital employees, equipment and facilities at Thanh Hoa Hospital of Traditional Medicine and Pharmacy; Medical records of outpatient and inpatient treatment from 2017 to 2021.

Results: The proportion of employees with postgraduate qualifications accounted for 17.4%, while the rate of employees with university degrees accounted for 25.9%, and employees with college and associate degrees accounted for 55.2%. Employees with 10 -15 years of seniority accounted for 21.9%, the rate of employees from 15 years or more is 34.3%. The rate of regular employees is 95.5%, and the rate of contract workers accounts for 4.5%. The hospital is relatively fully equipped with equipment, but only a little high-tech equipment. The number of annual outpatients at the hospital was relatively small, less than 20 per year. The proportion of patients aged 60-79 accounted for the highest rate, with over 50% over the years. The ratio of patients under 30 accounts for a tiny percentage over the years, about less than 3%. Inpatients with residences in rural areas accounted for a higher proportion. Polyarthrititis was the disease that accounts for the highest rate over the years. Other conditions, such as hemiplegia and back pain, also account for a high rate. The rate of cured or remission was always very high over the years, up to over 95%. There have been no deaths from 2017 to 2021 at the hospital. The referral rate for medical examination and treatment was always shallow, from 0-1.8% over the years.

Conclusions: Employees with college and associate degrees accounted for the highest percentage. Most patients were inpatients with the highest rate of musculoskeletal and connective tissue diseases. The hospital is exceptionally well-equipped but only has a few high-tech equipment.

Keywords: Human resources, Medical equipments, Disease pattern.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Mạng lưới sử dụng y học cổ truyền tại Việt Nam theo thống kê là khá lớn: Từ 48 bệnh viện (BV) năm 2008 tăng lên 58 BV năm 2014, hơn 240 khoa YHCT tại các BV Trung ương và tuyến tỉnh, hơn 9000 cơ sở chăm sóc sức khỏe và phòng khám báo giấy phép hành nghề YHCT, số liệu này còn chưa thống kê được một lượng lớn lương y, ông lang, bà mẹ chưa được cấp giấy phép hành nghề đang cung cấp dịch vụ YHCT cho bệnh nhân (BN) trên khắp Việt Nam. Số liệu báo cáo năm 2014 cho thấy: Tỷ lệ giường bệnh YHCT trên tổng số chung của các tuyến là 13,7% đã tăng hơn so với các năm trước, tỷ lệ khoa/tổ YHCT trong BV đa khoa là 52,9%, tổ YHCT trong phòng khám đa khoa là 46,2% [1].

Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa là bệnh viện chuyên khoa y học cổ truyền hạng II, với quy mô 250 giường kế hoạch và 311 giường

bệnh thực kê cùng 10 khoa điều trị lâm sàng, những năm gần đây, số bệnh nhân điều trị tại bệnh viện ngày càng tăng, tính chất bệnh ngày càng đa dạng. Tuy nhiên trong những năm gần đây, hoạt động khám chữa bệnh theo y học cổ truyền tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa còn gặp nhiều khó khăn, một số hoạt động còn hạn chế, chưa đáp ứng được tốt nhu cầu của người dân.

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đối tượng nghiên cứu

- **Nguồn nhân lực và trang thiết bị tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa năm 2022:**

201 cán bộ, viên chức, hợp đồng lao động, trang thiết bị và cơ sở vật chất tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa.

- **Đặc điểm bệnh tật của người bệnh đến**

khám và điều trị tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa từ năm 2017 đến năm 2021:

Hồ sơ bệnh án điều trị ngoại trú và nội trú tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa từ năm 2017 đến 2021.

Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu mô tả cắt ngang.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Cơ cấu nguồn nhân lực tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Bảng 1. Cơ cấu nguồn nhân lực theo trình độ chuyên môn năm 2022

Đối tượng	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)
Tổng số NNL	201	100
Sau đại học	35	17,4
Đại học	53	25,9
Cao đẳng, Trung cấp	111	55,2
Cấp 3	3	1,5

Tỷ lệ cán bộ có trình độ sau đại học chiếm 17,4%; tỷ lệ cán bộ có trình độ đại học chiếm 25,9%, cán bộ có trình độ cao đẳng, trung cấp chiếm tỷ lệ 55,2%.

Bảng 2. Cơ cấu nguồn nhân lực y tế theo thâm niên công tác năm 2022

Chỉ tiêu	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)
Tổng số NNL	201	100
Thâm niên công tác		
Dưới 5 năm	50	24,9
Từ 5 năm đến <10 năm	38	18,9
Từ 10 năm đến <15 năm	44	21,9
Từ 15 năm trở lên	69	34,3

Tỷ lệ cán bộ có thâm niên công tác 15 năm trở lên chiếm tỷ lệ cao nhất 34,3%. Tỷ lệ cán bộ có thâm niên 5-10 năm chiếm tỷ lệ thấp nhất 18,9%.

Bảng 3. Cơ cấu về số lượng và đặc điểm nguồn nhân lực năm 2022

Nguồn nhân lực	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)
Biên chế	192	95,5
Hợp đồng	9	4,5
Tổng	201	100

Tỷ lệ lao động biên chế cao với 95,5%. Lao động hợp đồng là 4,5%.

Trang thiết bị và cơ sở vật chất tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Bệnh viện được trang bị tương đối đầy đủ các trang thiết bị, tuy nhiên chưa có nhiều các trang thiết bị kỹ thuật cao.

Cơ cấu bệnh tật tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

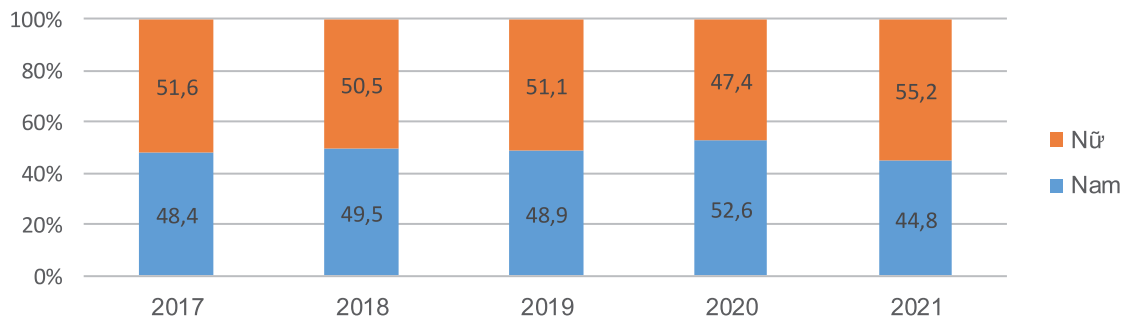
Bệnh nhân điều trị ngoại trú

Tổng số bệnh nhân ngoại trú rất ít dưới 20 bệnh nhân/năm.

Bệnh nhân điều trị nội trú

Thông tin về bệnh nhân điều trị nội trú:

Tỷ lệ bệnh nhân điều trị nội trú ở độ tuổi từ 60-79 chiếm tỷ lệ cao nhất với trên 50% qua các năm. Tỷ lệ bệnh nhân nội trú dưới 30 tuổi chiếm tỷ lệ rất ít qua các năm khoảng dưới 3%.

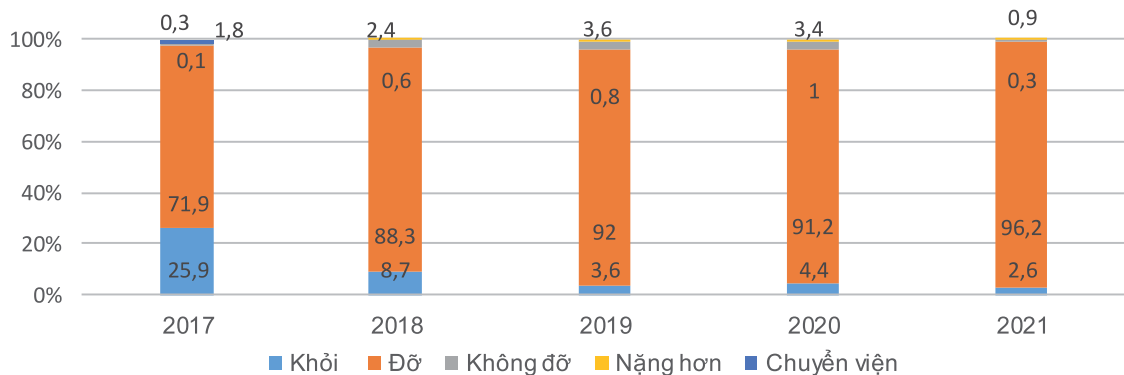
Biểu đồ 1. Phân bố tỷ lệ giới tính của bệnh nhân điều trị nội trú qua từng năm từ 2017-2021

Tỷ lệ nam/nữ không có sự chênh lệch lớn qua các năm

Cấu trúc bệnh tật người bệnh điều trị nội trú:

Trong tổng số 4000 lượt điều trị nội trú tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa, được

quy đổi ra theo mã ICD-10, người bệnh nội trú thuộc chương XIII: Bệnh cơ xương khớp và mô liên kết có số lượt điều trị nội trú là 2249 lượt, chiếm tỉ lệ cao nhất và đạt tỉ lệ trung bình trong 5 năm là 56,22%.

Biểu đồ 2. Phân bố tỷ lệ kết quả điều trị chung bệnh nhân nội trú tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa từ 2017-2021

Tỷ lệ đỡ bệnh luôn chiếm tỷ lệ cao nhất qua các năm dao động từ trên 70% đến trên 95%. Chưa có trường hợp tử vong nào trong

các năm tại bệnh viện. Tỷ lệ chuyển tuyến khám chữa bệnh luôn ở mức rất thấp từ 0-1,8% qua các năm.

BÀN LUẬN

Thực trạng nhân lực tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Một số thông tin chung về Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa là một bệnh viện chuyên khoa hạng II tuyến tỉnh, trực thuộc Sở Y tế Thanh Hóa. Bệnh viện có chức năng nhiệm vụ khám chữa bệnh về y học cổ truyền và phục hồi chức năng cho nhân dân trong và ngoài tỉnh. Năm 2022 có số giường bệnh theo kế hoạch là 230 và 311 giường thực kê, do tình hình quá tải của bệnh viện nên số giường thực kê hàng năm cao hơn so với giường kế hoạch.

Đặc điểm chung của cán bộ y tế

Nhân lực y tế có trình độ sau đại học chiếm 17,4%, tỷ lệ cán bộ có trình độ đại học chiếm 25,9%, cán bộ có trình độ cao đẳng, trung cấp chiếm tỷ lệ 55,2%. Kết quả nghiên cứu của chúng tôi có tỷ lệ cán bộ đại học và sau đại học cao hơn kết quả nghiên cứu của Phạm Việt Hoàng là 7,1% và 2,9% [2], của Phạm Hoàng Giang là cán bộ có trình độ sau đại học chiếm 12,6%, đại học chiếm 22,8% [3] và Nguyễn Xuân Thủy với tỉ lệ cán bộ có trình độ sau đại học là 16,2%, đại học là 23,4% [4].

Theo bảng 2, tỷ lệ cán bộ có thâm niên 10-15 năm chiếm tỷ lệ 21,9%, đây là đội ngũ cán bộ y tế kế cận, đã có những tích lũy về trình độ chuyên môn, kỹ năng, kinh nghiệm trong công tác khám, điều trị và chăm sóc người bệnh, giúp cho hoạt động của bệnh viện luôn ổn định. Tỷ lệ lao động từ 15 năm trở lên là 34,3%. Với tính chất và đặc thù trong công tác khám, điều trị yêu cầu đội ngũ cán bộ y tế có trình độ chuyên môn cao, có nhiều kinh nghiệm, có uy tín với bệnh nhân.

Trang thiết bị và cơ sở vật chất tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Bệnh viện được trang bị tương đối đầy

đủ các trang thiết bị, tuy nhiên chưa có nhiều các trang thiết bị kỹ thuật cao. Để đáp ứng nhu cầu khám chữa bệnh và nâng cao chất lượng khám chữa bệnh bệnh viện nên đầu tư các trang thiết bị kỹ thuật cao để phục vụ tốt hơn cho khám chữa bệnh cho người bệnh.

Cơ cấu bệnh tật tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Thông tin về bệnh nhân điều trị ngoại trú

Số lượng bệnh nhân điều trị ngoại trú hàng năm tại bệnh viện tương đối ít dưới 20 bệnh nhân/năm, nguyên nhân là do việc thực hiện điều trị ngoại trú chưa được chú trọng, nguồn nhân lực của bệnh viện còn thiếu, chủ yếu tập trung cho công tác điều trị nội trú.

Thông tin về bệnh nhân điều trị nội trú

Tỷ lệ bệnh nhân ở độ tuổi từ 60-79 chiếm tỷ lệ cao nhất với trên 50% qua các năm, điều này được giải thích bởi các phương pháp điều trị bằng YHCT kết hợp PHCN cho kết quả tốt trên bệnh nhân có bệnh mạn tính. Người cao tuổi là đối tượng thường mắc các bệnh mạn tính, do đó tỷ lệ bệnh nhân cao tuổi luôn cao nhất qua các năm. Tỷ lệ bệnh nhân dưới 30 tuổi chiếm tỷ lệ rất ít qua các năm khoảng dưới 3%. Lý giải điều này do bệnh nhân trẻ tuổi thường ít có thời gian, và thường lựa chọn các phương pháp điều trị nhanh chóng, ngoài giờ hành chính. Do đó tỷ lệ bệnh nhân trẻ tuổi điều trị nội trú tương đối ít.

Tỷ lệ bệnh nhân theo giới: Theo biểu đồ 1, tỷ lệ bệnh nhân nam và nữ điều trị nội trú không có sự chênh lệch đáng kể. Kết quả này tương đương với kết quả nghiên cứu của một số tác giả như Phạm Hoàng Giang với tỉ lệ nữ giới là 51,1% [3], Phạm Thị Huệ tỷ lệ bệnh nhân nữ là 50,4% [5].

Cơ cấu bệnh tật của bệnh nhân điều trị nội trú: Trong tổng số 4000 lượt điều trị nội trú tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa, được quy đổi ra theo mã ICD-10, người bệnh nội trú thuộc Chương XIII: Bệnh cơ xương khớp và mô

liên kết có số lượt điều trị nội trú là 2249 lượt, chiếm tỉ lệ cao nhất và đạt tỉ lệ trung bình trong 5 năm là 56,22%.

Kết quả điều trị qua các năm: Theo biểu đồ 2 ta thấy, tỷ lệ khỏi, đỡ bệnh luôn chiếm tỷ lệ rất cao qua các năm lên đến trên 95%. Chưa có trường hợp tử vong nào trong các năm tại bệnh viện. Tỷ lệ chuyển tuyến khám chữa bệnh luôn ở mức rất thấp từ 0-1,8% qua các năm. Kết quả này cho thấy hiệu quả điều trị tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa luôn ở mức cao qua các năm.

KẾT LUẬN

Thực trạng nguồn nhân lực, trang thiết bị tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Tỷ lệ cán bộ có trình độ sau đại học chiếm 17,4%, tỷ lệ cán bộ có trình độ đại học chiếm 25,9%, Cán bộ có trình độ cao đẳng, trung cấp chiếm tỷ lệ 55,2%. Tỷ lệ cán bộ có thâm niên 10-15 năm chiếm tỷ lệ 21,9%, tỷ lệ lao động từ 15 năm trở lên chiếm 34,3%.

Bệnh viện được trang bị tương đối đầy đủ các trang thiết bị, tuy nhiên chưa có nhiều các trang thiết bị kỹ thuật cao.

Cơ cấu bệnh tật tại Bệnh viện Y Dược cổ truyền Thanh Hóa

Số lượng bệnh nhân điều trị ngoại trú hàng năm tại bệnh viện tương đối ít dưới 20 bệnh nhân/năm.

Bệnh nhân điều trị nội trú: Tỷ lệ bệnh nhân ở độ tuổi từ 60-79 chiếm tỷ lệ cao nhất với trên 50% qua các năm. Tỷ lệ bệnh nhân dưới 30 tuổi chiếm tỷ lệ rất ít qua các năm khoảng dưới 3%. Người bệnh nội trú thuộc Chương XIII: Bệnh cơ

xương khớp và mô liên kết có số lượt điều trị nội trú là 2249 lượt, chiếm tỉ lệ cao nhất và đạt tỉ lệ trung bình trong 5 năm là 56,22%. Tỷ lệ khỏi, đỡ bệnh luôn chiếm tỷ lệ rất cao qua các năm lên đến trên 95%. Chưa có trường hợp tử vong nào trong các năm từ 2017 đến 2021 tại bệnh viện. Tỷ lệ chuyển tuyến khám chữa bệnh luôn ở mức rất thấp từ 0-1,8% qua các năm.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. **Tổng cục thống kê.** *Niên giám thống kê 2014*, Nhà xuất bản thống kê, Hà Nội, 2014, tr. 170.
2. **Phạm Việt Hoàng.** *Thực trạng y học cổ truyền tỉnh Hưng Yên và hiệu quả can thiệp tăng cường hoạt động khám chữa bệnh của bệnh viện y học cổ truyền tỉnh*, Luận án tiến sỹ y học, Đại học Y Hà Nội, 2013, tr.63.
3. **Phạm Hoàng Giang.** *Mô hình bệnh tật bệnh nhân điều trị nội trú và thực trạng nguồn lực tại Bệnh viện YHCT Hà Đông*, Luận văn thạc sỹ y học, Học viện Y-Dược học cổ truyền Việt Nam, 2020, tr.70.
4. **Nguyễn Xuân Thủy.** *Đánh giá mô hình bệnh tật, thực trạng nguồn nhân lực và sự hài lòng của người bệnh tại Bệnh viện Y dược cổ truyền và phục hồi chức năng tỉnh Phú Thọ*, Luận văn Thạc sỹ y học, Học viện Y-Dược học cổ truyền Việt Nam, 2020, tr.74.
5. **Phạm Thị Huệ.** *Nghiên cứu thực trạng cơ cấu bệnh tật và công tác điều trị tại khoa y học cổ truyền, Bệnh viện đại học Y Hải Phòng năm 2018-2019.* *Tạp chí y học Việt Nam*, tập 503, tháng 6, số đặc biệt, phần 2, 2021, tr. 92.